

Asia: VN/22704/2021

Lausuntopyyntö työryhmän luonnoksesta kansalliseksi ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaksi 2030 (KISS2030)

Lausunnonantajan lausunto

- 1. Onko ehdotettu kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma 2030 tasapainoinen, eli onko kaikki tarvittavat näkökohdat huomioitu?**

Uudenmaan ELY-keskus yhtyy ELY-keskusten yhteiseen lausuntoon ja lausuu lisäksi seuraavaa:

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että KISS 2030-suunnitelmaan on tarpeen nostaa omana, selkeänä kokonaisuutena kaupunkeja ja taajama-alueita koskevat sopeutumisen näkökulmat samaan tapaan kuin maa- ja metsätalouteen liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet on kuvattu. Nyt kaupunkeihin ja taajama-alueisiin liittyviä sopeutumisen teemoja on käsitelty monien eri teemojen alla hajanaisesti, ja lisäksi niiden tilannetta on kuvattu Ilmastonmuutokseen liittyvät riskit ja haavoittuvuudet Suomessa -liitteessä. Tämä ei riitä, vaan kaupunkeja koskevista tavoitteista ja toimenpiteistä tarvitaan kokonaisvaltainen kuva, jotta KISS2030-suunnitelma on tasapainossa. Sään kaikki ääri-ilmiöt kuivuudesta ja kuumuudesta myrskyihin, rankkasateisiin, tulviin ja lumentuloon, ovat taloudellisesti ja väestön kannalta erittäin merkittäviä kysymyksiä kaupungeissa, joissa asuu paljon haavoittuvimpiin ihmisryhmiin kuuluvia asukkaita ja joissa elinkeinoelämä pyörii. Lisäksi kaupungeissa korostuvat myös ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen ristiriidat.

Edelleen suunnitelman tasapainottamiseksi siinä on tarpeen nostaa esiin kansallisesta näkökulmasta merkittävimmät alueelliset haavoittuvuudet, joihin sopeutumistoimissa pitää kiinnittää erityistä huomiota. Suunnitelmassa kokonaan huomiotta on jäänyt Uudenmaan erityistilanne 1,7 miljoonan asukkaan talouskeskittymänä, joka esimerkiksi tuottaa 40% koko Suomen bkt:sta ja 30% kaikesta liikenteestä. Uudellamaalla ja etenkin pääkaupunkiseudun tiheään asutulla rannikkoalueella sää- ja ilmatoriskien kaikki osatekijät (vaaratekijät, haavoittuvuus ja altistuminen) korostuvat määrällisesti. Sää- ja ilmatoriskien realisoituessa vaikutukset kohdistuvat kerralla erittäin suureen väestömäärän ja myös taloudelliset vaikutukset ovat siksi aina - lyhykestoisissakin vahingoissa - huomattavat. Uudenmaan alueella sijaitsee myös valtakunnallisesti tärkeitä satamia, logistiikkakeskuksia ja

lentokenttä. Näiden toimintojen tai pääteiden ja rataverkon mahdolliset häiriöt vaikuttavat myös laajalti Uudenmaan alueen ulkopuolella. Uudenmaan ELY-keskus pitää Uudenmaan tilannetta kansallisestakin näkökulmasta huomion arvoisena.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo lisäksi edellä mainittu huomioon ottaen, että KISS2030 -suunnitelmassa on tarpeen ottaa kantaa väestön ja talouden näkökulmasta välttämättömiin sopeutumis- ja varautumistoimiin, joiden toteuttamiseksi on kansallisesti priorisoitava resurssit. Varautuminen on taloudellisesti kannattavaa ja siksi siihen on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota ja resursseja siellä, missä ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat yhteiskunnallisesti erityisen merkittäviä.

2. Tarkemmat huomiot luvusta 'Havaitut muutokset, vaikutusskenaariot ja riskit' (Luku 2.2)

-

3. Tarkemmat huomionne suunnitelman visiosta ja päämääristä (Luvut 2.3 ja 2.4)

-

4. Näkemyksenne teemasta 'Kansallisen tason strateginen suunnittelu ja ennakointi' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

5. Näkemyksenne teemasta 'Kokonaisturvallisuus ja yleinen huoltovarmuustyö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

6. Näkemyksenne teemasta 'Ruoka- ja ravitsemusturva' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

7. Näkemyksenne teemasta 'Infrastruktuuri ja rakennettu ympäristö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

8. Näkemyksenne teemasta 'Kuivuusriskien hallinta, luonnonvarojen käyttö ja hoito, luonnon monimuotoisuus ja luontopohjaiset ratkaisut' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

9. Näkemyksenne teemasta 'Terveysten suojeleminen ja edistäminen' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

10. Näkemyksenne teemasta 'Kulttuuriperinnön ja –ympäristön suojele' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

11. Näkemyksenne teemasta 'Alue- ja kuntatason ilmatoriskien hallinta' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

12. Näkemyksenne teemasta 'Tietopohjan vahvistaminen ja tiedon jalkauttaminen' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

13. Näkemyksenne teemasta 'Viestintä ja vuorovaikutus' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

14. Näkemyksenne teemasta 'Kansainvälinen yhteistyö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

15. Näkemyksenne teemasta 'Sopeutumisen seuranta ja arviointi' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

16. Näkemyksenne luvun 2.5.13 lisäselvitystä vaativista toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

17. Miten arvioisitte suunnitelman toimenpiteiden vastuuttamista? Mahdolliset toimenpidekohtaiset ehdotuksenne toteuttajien lisäämiseksi tai poistamiseksi?

-

18. Millaisena näette oman organisaationne tai edustamanne tahon roolin sopeutumissuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisessa?

-

19. Tarkemmat huomiot vaikutustenarvioinnista (Luku 2.6)

-

20. Muut huomiot suunnitelmaluonnoksesta.

-

Knaapinen Petri
Uudenmaan ELY

Kuusisto Elina
Uudenmaan ELY - Uudenmaan ELY-keskus